

ANTONSSON, REINHOLD

**Anmärkningar, wid kyrkoherdens herr
magister Chydenii för lösdrifware och
lättingar, antagna fullmäktigskap./(Reinhold
Antonsson.) Stockholm, tryckt i kongl.
ordens tryckeriet, 1779.**

Stockholm
1779

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

ANTONSSON

EXA

Polit. Econ.

Alton.

(Econ)

1779

1700-1829

ANTONSSON, Reinhold

EXA

Politik

Ullm

(Png)
0

1779

1700-1829

U m m ä r k n i n g a r,

vid

Kyrkoherdens

Herr Magister CHYDENII

Fdr Lohsdrifware och Lättingar, antagna

Fullmäktigskap.

STOCKHOLM,

Tryckt i Kongl. Ordens Tryckeriet, 1779.

18
Thet blifwer en ny Sedolära, at predika emot last och odygd, men sminka lättjan med frihets salwan. At arbeta hafwer Gud Sjelf befalt, at gå fåfång är thesfore ett brott emot Staten. Befallningen at arbeta, strider directe emot en lättings naturliga böjelse, och just thesfore wil han blifwa sin egen Herre. At påstå thet en lösdriware skal kunna göra Publicum lika tjänst, om han är fri eller står under Husbonde, thet är thet samma, som påstå, at en Slag-kläcka, som först och främst är felagtig i sjelfwa construction, och sedan aldrig drages upp, skal icke deß mindre, ifrån den ena dagen til den andra, utwisa accurat på sin tassa rätta timan som andra Urwårk, hwilka stötas efter sin ordning.

Then som förstår rätt ställa et arbete, uträttar altid mera med et mindre antal arbetsfolk, än en annan, med större, som icke hafwer gåfwan och jugement at anordna arbetet i et naturligt sammanhang. Hwad kan man i sådan wäg wänta af lösdriware och lättingar? the förstå först och främst icke huru the böra arbeta, the wälja och altid, som är lättings wana, lätta ändan, det är: sådant arbete, som föga gagnar, och då swulten kommer, så stjåla the.

Låt oss medgifwa, efter then sanning icke kan bestridas, at åtminstone är redan god tilgång at uttaga af arbetande hopen, på hwarje helt Hemman en lättning eller lösdriware; men om Herr Kyrkoherden Chydenius ägde fribref för lättingar och thenäst fri inqwartering, så fingo man befinna, at hwarje helt Hemman skulle betungas med mer än en dagtjuf; men för jämn räkning håller man sig wid en för hwarje helt Hemman, och med thet samma finner man en stående Armé af 80,000 lösdriware, som Riket måste försörja.

At thet möjeligit supponera, med mit förnuft kommer thet ej öfwerens, at hos Konung GUSTAF III. skal kunna utwårkas en härsmån mera frihet för lösdriware, än the äga? at Konungen, som sjelf tyglat lasten och lärde sit folk skilja sjelfswäld ifrån frihet, skulle tillåta efteråt arbetande hopen förwandlas ifrån menniskor til djur? bort thet. Hwilken är som twiflar, at en sådan fri Corps icke skulle blifwa farlig för sjelfwa Konunga-Magten, än mera för medborgares lif och ägendom? Ett sådant partie skulle blifwa ju äldre desto swårare.

Judalandets rensning ifrån Rösware, föll Konung Herodes så mycket beswårligare, som rösware-nåsten woro så otillgängelige; hwarfore och Herodes, genom samma wårks utförande, förwårfwade sig
Ri

Rikets stora högagtning. Gudi Lof! Vi finna arbetande hopen stilla och sedig, hwilken af Lagarne emot wäldswärkare uti sin hushållning, gerna njuter sin skygd. Hwad manne therföre thet skulle wara, som kunde uträtta, at Konungen, under fribref, uti sitt Rike, skulle låta plantera lösdrifware och lättingar, af hwilken hop, sedan i en hast skulle utspidas i alla Rikets winklur och wår, ett odygdigt partie, som skulle hugga sig fäste til bostäder än här, än ther, dock hållt på sådane tracter, ther wanart och odygd bäst, ifrån all uppsigt kunde fredas. Som menniskowån, kan man här, efter mitt begrepp, om kärlek til nästan, hwarken på rättwisans eller medlidande sidan, finna rum til talan. Då en menniska hafwer hålsa, kläder och föda, och hon dertill äger ett förnögdigt sinne, så är hon rik nog, och hafwer beqwåmligheter så tillräckelige, at hon bör finna sig klagolös. Ett beskedeligt tjenstehjon njuter alt thetta. Om thet sjuknar, så finner thet hos en beskedelig husbonde, skötsel och wård, altid ser man sådant tjenstfolk wäl klädde, wäl födde, muntre och glade. Gack ifrån thessa, til lösdrifwaren, så finner du honom starkwug, mager, ofnygg, och ohöfsad. Du ser honom altid stryka omkring och söka hwad öfwerlefswor som finnes uti annans gryta. Går du til backestugor, som icke hafwa egit torp, eller brukning under annan mans ägendom, sak samma. Öförfärligen är saken så i allmänhet, hela Riket måste sådant witsorda. Allt folk på jorden måste derföre, efter stånd och wårde, arbeta uti sådan plan som hörer til deß borgelige skyldighet. Naturens ordning är sådan, och Naturens Herre hafwer stadgat sådan inrättning. Ser man på foglarne under Himmelen, fiskarne i wattenet och djuren på marken, så rödras the alla efter sine Naturliga Lagar. Hwarföre skal då menniskan, under någon slags Rubrique, ifrån arbete wara frikänd? Gud sjelf sade Juda folket på then tid sin rätt, så snart the wille styras under werldsliget Regemente, läs 8 Capitlet uti 1:sta Samuels Bok.

Icke står ther något fribref för lösdrifware, utan ther ser man at alla skulle wara Konungens tjänare, men hwar och en för sig sjelf, skulle antingen wara husbonde eller dräng. Hwilken är som bör wåga klandra Guds egen inrättning, hwaruti aldrig kan finnas mistag. Icke strider thet emot samhällets Lagar, at hafwa gifta tjenstehjon; hwarföre kunna the icke gifta sig, hustrun spinna, wåfwa, mannes arbeta för årslön, hwarföre skal upkastas nya frågor, som förmoderka mera än uphysa, så snart frågan blifwer ett twiste-ämne. Thet ena
Lä-

Lånet är thet andra icke likt, hwarken i afböning, kosthäll, eller arbete. At få en tjenstijonsstadga, som til Afbönings-stat, kan tjena för hela Riket, är omöjligt. Huru mycket är icke wid förra Riksdagar skrifwit, om Wäxel-Cours, Penningewärde och mynt: så snart skrifket uphöorde, ändade sig allt gräl med en helig tystnad. Riksdalern kom, Courfen satte sig, Konungens stormått prifades. Nu twifla wi om tjenstijons stadgan, som angår ingen enskilt, utan Riket i gemen; Hwar och en, som af Riket är medlem, kan hwarken nu eller wid förra Riksdagar, då frågan här om warit, eller Lag i thetta ämne blifwit gifwen, sågas warit utan Laga fullmäktig, eller therwid icke hörd.

Beslutet af allt thetta blifwer, enligt min ägande öfwerlygelse, at thet må wara en willofatts, upgifwa then tros Articel för menisklig heten, at någon af naturen blifwit wanlåtad, eller kan sågas trångd på Jordklotet, som kommit i werlden med friska lemmar och meniskligt förnuft. Icke dömes någon i lindan, til arbete, icke födes någon under Konung GUSTAF III. til träl, hwar och en hafwer ju frihet, i sin ungdom applicera sin tid antingen til thet ena eller andra Öfrälse Ståndet, men sedan han gjordt sitt urwal, sedan han antagit ett wist närings medel för sin framtid, så är han ju sin egen; Han står icke under någons förmynderskap: then som wil tigga sig Målsägande rätt för honom, gör sig alltid mistånt, men åter om menniskor wäldföras mot Lag och god ordning, då är en dygd, freda ofskulden. At tillämpa gamla och nyare Konunga Försäkran, til lösdriwares försvar emot antagande af årstienst, ta thet heter: at Konungen skal ingen låta förderfwa til Lif, Åra, lem och wälfärd, utan han Lagligen förwunnen och dömdes är, och ingen afhända eller afhända låta, något gods, löst eller fast, utan laga Dom och ransakning; thet är icke, at wälja Text efter Ämne, ty om sådane Förklaringar äro antagelige, ta är ock hwarje Religion för sig sielf särskildt lätt bewist wara then rätta. Påtom of til slut, närmare betragta thet här förut åberopade 8:de Cap. i I. Sam. Bok, så finna wi, at Israeliterne i Samuels tid icke kunde uträtta något godt sjelfwe, utan genom honom, men theras anslag och begär gick i fullbordan så snart Samuel sagt them: går Edra färde, hwar i sin Stad. Ta wi så höra lika Befallning, kunna wi wara försäkrade, at alla våra angelägenheter blifwa skötte.

Stockholm then 5 Januarii 1779.

REINHOLD ANTONSSON

Riksdagsfullmäktig för Carlstad och Christinehamns Städer.

www.books2ebooks.eu